

■ TRIBUNA POLITICA

Betg senza l'approvaziun dal pievel

DA SILVA SEMADENI
CUSSEGLIERA NAZIUNALA

Il 9 avust 2020, precis oz en in onn, ha lieu a Tokio la ceremonia finala dals gieus olimpics da stad. La vart uffiziala ed ils amis da las squadras olimpicas vegnan a celebrar quest mega event e las prestaziuns sportivas. Dentant: Co vegn ad esser la bilantscha na-sportiva? Las medias rapportan gia oz da surpassaments massivs dal preventiv. Oriundamain avevan calculà ils organisateurs cun custs da 6,6 milliardas dollars – e nagins custs per ils pajataglias. Oz ins discorra gia da passa 20 milliardas dollars. Ils custs per ils implants da sport abels per gieus olimpics vegnan definiti ussa sco investiziuns municipalas. Il preventiv vegn uschè embelli, il maun public paja. Tokio aveva empermess gieus olimpics da stad raschunaiVELS, ecologics e favuraiVELS...

Ils gieus olimpics d'enviern 2022 han lieu a Pecking, nua ch'i dat dapli smog che naiv. Nagin sa po far uschia speranza sin gieus persistents. Ed il 2026? En Grischun, a Sion, Puntina/Innsbruck e Calgary ha la populaziun votà e ditg da na. Uschia ha surdà l'IOC ils gieus olimpics d'enviern 2026 a l'Italia. Sco candidats eran restads mo pli Milaun e Stock-

holm. In argument impurtant per tscherner la metropola taliana saja stà la gronda acceptanza tar ils Milanais – tenor ina retschertga da l'IOC e, sa chapescha, betg tras ina votaziun dal pievel! Per quels che vuessan crair quai: Quests gieus olimpics d'enviern – anc adina gigantics – en l'Italia duessan esser persistents e CO²-neutrals, duvrar implants existents, betg surpassar il preventiv dad 1,5 milliardas francs e custar nagut il pajataglia... L'experiencescha dentant mussa: Quai resta in'illusiuon! E Milaun è bain economicamain ferm, dentant nagin center da sport d'enviern. Lieus turistics sco Cortina d'Ampezzo, Antholz, Val die Fiemme o Bormio e Livigno ch'èn fin 400 km lontans ston vegnir integrads: cun tge consequenzas? Gia siemian p.ex. las autoritads ed ils turistichers da Livign ch'il tren en Vuclina vegnia prolungà da Tiran enfin a Bormio ed era da l'avertura d'enviern

da la Forcola di Livign ed in'utilisaziun pli intensiva dal tunnel Munt La Schera. E las vals grischunas dal sid s'allegran dal augment dal trafic da transit?

Promoturs da gieus olimpics derasan adina entusiassem, discorran dad impuls per l'economia e zuppentan consequentamain il revers da la medaglia. Auter la populaziun: Nua ch'ella ha participà a la decisiun, ha ella ditg adina da na. Nagut s'ha midà en il davos temp a la critica da gieus olimpics ed a l'IOC. Anc adina ins organischescha gieus olimpics gigantics e betg ecologics cun in dispositiv da segirtad enorm e custs immens per il stadi, per la citad olimpica. Tuttina èn gieus olimpics per tschertins adina puspè in tentaziun. Er en Svizra. Perquai hai jau proponì cun in'iniziativa parlamentara ch'il sustegn da la Confederaziun da gieus olimpics cun milliardas duai vegnir suttamess al referendum facultativ. La cumissiuon responsabla dal Cussegl naziunal sustegna mia proposta. L'entira populaziun svizra duai decider davart questa mega occurrenza d'impurtanza naziunala. Gieus olimpics èn betg acceptabel senza l'approvaziun dal pievel. Mo uschia pon els vegnir legitimads ozendi en in stadi democratic.